

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/66/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207184
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122207184.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti o toho času už plnoletú: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., dieťa rodičov matky: E. F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpenej právnou zástupkyňou JUDr. Ivetou Mikulovou, advokátkou, so sídlom Makovického 55/3, Žilina a otca: G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XX, XXX XX D., o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/162/2022-285 zo dňa 6. októbra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/162/2022-285 zo dňa 6. októbra 2023 v napadnutých výrokoch I., II. a v závislých výrokoch IV. a V. potvrdzuje.

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/162/2022-285 zo dňa 6. októbra 2023 v odvolaní nenapadnutom výroku III. zostáva nedotknutý.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. uložil otcovi povinnosť platiť zvýšené výživné na mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 05.09.2022 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Podľa výroku II. nedoplatok na výživnom na maloletú A. za obdobie od 05.09.2022 do 31.10.2023 vo výške 1 950,- Eur je otec povinný zaplatiť v lehote 12 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom III. vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina sp.zn. 8C/304/2007 z 28.11.2007 v časti výživného na mal. A.. O trovách prvoinštančného konania rozhodol výrokom V. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd v odseku 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na návrh, ktorým sa v tom čase matka maloletého dieťaťa domáhala zvýšenia výživného, v odseku 2. na to, že otec sa k návrhu písomne nevyjadril a v písomnom podaní osobne podanom na Okresnom súde Žilina dňa 29.06.2023 uviedol len svoje výdavky a v prílohe pripojil doklady. V odseku 3. okresný súd poukázal na informatívne stretnutie, kde sa nedostavil otec, nakoľko okresný súd doručoval otcovi na adresu, ktorú oznámila matka v návrhu, pričom otec sa aktuálne zdržiava na inej adrese a na následné druhé stretnutie, kde boli prítomní obaja rodičia.

3. V odseku 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd k procesnému postupu uviedol, že nariadil vo veci pojednávanie na 13.06.2023, ktoré bolo odročené na žiadosť právnej zástupkyne matky. Z nariadeného termínu pojednávania dňa 08.08.2023 sa ospravedlnil otec z dôvodu PN. Pojednávanie

bolo odročené na 06.10.2023. Nakoľko zo strany okresného súdu došlo ku kolízii termínov pojednávania, termín pojednávania bol zmenený zo 06.10. 2023 o 10.00 hod na 06.10.2023 o 12.00 hod. (t.j. došlo k posunu začiatku pojednávania o 2 hodiny). Účastníci o uvedenej skutočnosti boli vyrozumení (právna zástupkyňa matky a kolízny opatrovník elektronicky do elektronickej schránky, otec e-mailom dňa 03.10.2023). Otec v deň pojednávania dňa 06.10. 2023 o 09.48 hod doručil podanie (osobne podané v podateľni okresného súdu), kde uviedol, že z dôvodu zmeny termínu zo strany súdu sa ho nemôže zúčastniť. Konkrétny dôvod neuviedol a zároveň nežiadal pojednávanie odročiť. Na pojednávanie sa nedostavil kolízny opatrovník, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu kolízie pracovných povinností. Nežiadal pojednávanie odročiť, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Na pojednávanie sa dostavila len právna zástupkyňa matky. Neprítomnosť matky ospravedlnila zhoršeným zdravotným stavom matky. Okresný súd v zmysle ustanovenia § 31 CMP v spojení s § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca, matky a kolízneho opatrovníka.

4. Okresný súd v odsekoch 5. až 7. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol zistenia z lustrácie a potvrdení Sociálnej poisťovne, ako aj potvrdení o príjme otca a matky.

5. V odseku 8. odôvodnenia bolo poukázané na rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 8C/304/2007 z 28.11.2007, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletej A. rozvedené, bolo rozhodnuté o zverení maloletej A. do osobnej starostlivosti matky, otcovi určená vyživovacia povinnosť vo výške 4 000,- Sk mesačne a upravený styk otca s maloletou A..

6. Na základe zisteného skutkového stavu a za aplikácie § 62 ods.1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

7. Okresný súd uviedol, že predmetom konania bola úprava výživného – zvýšenie výživného na maloletú A., a preto v zmysle ustanovenia § 157 CMP zisťoval a následne vyhodnocoval zmenu pomerov, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie výživného, pričom zmena rozsudku je vždy prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa a s tým spojený nárast nevyhnutných nákladov, trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa, podstatné zvýšenie či zníženie pravidelného príjmu jedného z rodičov. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa a jednak na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na vek a zdravotný stav dieťaťa, fyzickú a duševnú vyspelosť, spôsob a rozsah jeho prípravy na budúce povolanie a ďalšie okolnosti. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Potreby oprávneného dieťaťa sa však vždy posudzujú s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb voči ktorým majú vyživovaciu povinnosť, je tiež potrebné zohľadniť starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada tiež na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov.

8. Pri posudzovaní návrhu matky na zvýšenie výživného okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že naposledy o vyživovacej povinnosti otca bolo rozhodované v roku 2007. Vzhľadom na uvedené posúdil pomery na strane všetkých účastníkov, t.j. tak na strane povinného otca, matky, ktorá má rovnako vyživovaciu povinnosť, ako aj na strane maloletej A..

9. Okresný súd konštatoval, že v čase posledného rozhodovania maloletá A. bola v útlom veku (mala rok a pol) a bola v osobnej starostlivosti matky, ktorá bola na rodičovskej dovolenke a bol jej vyplácaný

rodičovský príspevok cca 4 400,- Sk a prídavok na dieťa mesačne. Otec bol v pracovnom pomere v spoločnosti MPM, s.r.o. a jeho priemerný čistý mesačný príjem bol do 10 000,- Sk netto.

10. Okresný súd zistil, že matka od 12.03.2013 pôsobí v spoločnosti BeneDig, s.r.o. ako jediný spoločník a konateľ a od 01.04. 2013 aj ako zamestnanec. Jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 09/2020 – 09/2022 bol 923,31 Eur a v období 09/2022 – 4/2023 bol 990,96 Eur. Za obdobie 09/2020 – 9/2022 jej boli ako spoločníkovi vyplatené podiely na zisku vo výške 39 151,- Eur. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku, za rok 2019 vo výške 803,80 Eur, za rok 2020 827,10 Eur, za rok 2021 vo výške 848,80 Eur, za rok 2022 vo výške 848,80 Eur a v roku 2023 vo výške 961,40 Eur. Žije v spoločnej domácnosti s maloletou A. v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matky a ktorý matka financovala aj prostredníctvom hypotéky, ktorú platí 905,- Eur mesačne. Matka ako svoje ďalšie výdavky uviedla – bytové družstvo 79,13 Eur, SIPO 7,- Eur, plyn na rodinný dom 52,- Eur, elektrina na rodinný dom 13,- Eur, UPC 14,20 Eur, mobil 27,10 Eur, PHM 100,- Eur, lieky 20,- Eur, životné poistenie 19,34 Eur, poistenie pre dcéru 447,91 Eur a osobné výdavky ako strava, oblečenie, hygiena 450,- Eur. Ako nepravidelné, či ročné výdavky uviedla – komunálny odpad 22,50 Eur ročne na osobu. Matka vlastní aj byt, v ktorom bývala spolu s dcérou pred dostavaním rodinného domu a ktorý sa momentálne podľa vyjadrenia právnej zástupkyne snaží predáť. Matka zabezpečuje maloletej bývanie a iné potreby, aj osobnú starostlivosť, čo je forma vyživovacej povinnosti.

11. Okresný súd mal za zistené, že maloletá A. má 17 rokov, od 09/2021 navštevuje gymnázium, aktuálne je v III. ročníku. Podľa okresného súdu niet pochýb o tom, že oprávnené potreby maloletej A. a s tým súvisiace výdavky od poslednej úpravy výživného narástli v dôsledku vývoja životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine), a to vzhľadom na čas, ktorý uplynul od poslednej úpravy výživného. Zvýšené výdavky súvisia jednoznačne s fyzickým vekom maloletej, ako aj so zmenou školského zariadenia, kedy za obdobie od posledného rozhodnutia prešla prvým stupňom, ukončila druhý stupeň a aktuálne študuje na strednej škole.

12. Okresný súd skonštatoval, že za celé obdobie k zvýšeniu výživného z pôvodne určenej sumy 4 000,- Sk (130,- Eur) nedošlo. Po vzájomnej mimosúdnej dohode rodičov otec prispieva na výživu maloletej A. výživným vo výške 170,- Eur (od 10. rokov veku dieťaťa). Maloletá A. má naďalej bežné výdavky spojené s bývaním, stravovaním, oblekáním, pričom je možné konštatovať, že tieto výdavky sú bežnými výdavkami, ktoré nie je nijako zvlášťne potrebné preukazovať, pretože ide o skutočnosti všeobecne známe (§ 186 ods.1 CSP). Každý vie, koľko stálo a stojí bývanie, stravovanie, oblekanie.

13. Pri určení výšky zvýšeného výživného okresný súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletej, a to strava 230,- Eur, strava v škole 60,- Eur, oblečenie a obuv 100,- Eur (maloletá nosí dámsku konfekciu), kozmetika a drogeria 50,- Eur, lieky (alergológia, skolióza) 20,- Eur, mobil 27,10 Eur, vreckové 40,- Eur, doučovanie 20,- Eur, fitness 27,- Eur, stužková 11,- Eur. V školskom roku 2021/2022 to boli hodiny klavíra v ZUŠ 12,- Eur mesačne. Ďalší výdavok je poplatok za jazykovú školu aktuálne v školskom roku 2023/2024 vo výške 138,90 Eur za rok, ktorú navštevovala aj minulý školský rok. Okresný súd zistil, že zvýšené výdavky maloletej súvisia so štúdiom na strednej škole, kde sa uhrádzajú školské pomôcky, školské platby vrátane pravidelného príspevku na stužkovú, ZRPŠ, rôzne výlety a exkurzie a pod.. Maloletá má zdravotné problémy – trpí alergiou, ktorú má liečenú antihistamikami, s čím sú spojené výdavky, aktuálne v súvislosti s jej vekom trpí ochorením akné, ktoré je potrebné liečiť, opakovane boli zakúpené pre tento účel viaceré prípravky, čo rovnako bolo zdokumentované. Ďalej má maloletá problémy s chrbticou, trpí skoliózou, s čím boli spojené výdavky na zakúpenie matracu (460,- Eur), v roku 2021 sa riešili zuby, strojček a následné kontroly u zubára (250,- Eur). Rovnako boli doložené súdu doklady. Okresný súd ďalej vzal v úvahu aj mimoriadne výdavky, ktoré u maloletej vznikajú a ktoré matka doložila – nákup notebooku (150,- Eur), v tomto školskom roku záloha za vodičský kurz vo výške 400,- Eur, čo nie je konečná suma. Podľa vyjadrenia matky v návrhu a aj právnej zástupkyne na pojednávaní otec sa nijakým spôsobom na mimoriadnych výdavkoch nepodieľa.

14. Okresný súd ustálil odôvodnené potreby maloletej na základe návrhu matky a z jej vyjadrenia k výdavkom, ako aj listinných dôkazov, ktoré preukázali niektoré výdavky (nie všetky výdavky čo do druhu aj výšky sa dajú exaktne preukázať), po ich úprave v porovnaní s bežnými výdavkami maloletých detí v tom istom veku, známych súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností a zohľadnením nákladov, ktoré musia byť zabezpečované v súvislosti s prirodzeným rastom a vývinom a ktoré sa za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu

čiasťočne menili. Pri určení výšky výživného nevzal v úvahu mesačný výdavok na životné poistenie, ktorý predstavuje sumu 447,91 Eur mesačne, nakoľko ho v takomto rozsahu nepovažoval za dôvodný, je možné takýto produkt dojednať aj s nižšou sumou mesačného poistného. Matka navyše tento výdavok nekonzultovala s otcom maloletej a rozhodla o jeho vzniku v takomto rozsahu sama. Vychádzala zrejme v prvom rade zo svojich vlastných možností takýto výdavok pravidelne znášať.

15. Okresný súd mal za zistené, že otec od 01.05.2014 pracuje v spoločnosti ANMIMA, s.r.o.. Jeho príjem sa oproti poslednému rozhodnutiu súdu zvýšil. Podľa potvrdenia o príjme jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 09/2020 – 08/2022 bol 946,91 Eur a za obdobie 09/2022 – 04/2023 bol 1 175,47 Eur. Otec ako svoje výdavky uviedol – Bytterm 140,- Eur, SSE 25,- Eur, Skylink 12,- Eur, zákonná poisťka 8,- Eur, havarijná poisťka 22,- Eur, poisťka na byt 5,- Eur, internet 30,- Eur, príspevok na bývanie priateľke 100,- Eur, výživné 170,- Eur, hypotéka 197,- Eur, pôžička 31,- Eur, strava 230,- Eur, oblečenie, obuv, hygiena 100,- Eur, lieky a vitamíny 50,- Eur, cestovné PHM 100,- Eur. Je vlastníkom viacerých nehnuteľností, oproti stavu jeho nehnuteľného majetku v čase posledného rozhodnutia súdu (v r. 2007) mu do vlastníctva pribudol byt v kat. území D., zapísaný na LV č. XXXX, byt v kat. území J. – Ružinov, zapísaný na LV č. XXXX, nehnuteľnosti TPP v kat. území K., zapísané na LV č. XXXX a LV č. XXXX. Otec tak aktuálne vlastní 4 byty (okrem vyššie uvedených aj byt v kat. území D., zapísaný na LV č. XXXX a byt v kat. území J. –C., zapísaný na LV č. XXXX). Okresný súd bol názoru, že uvedené je potrebné vziať v úvahu pri hodnotení majetkových pomerov otca, a to aj z toho dôvodu, že je nepravdepodobné, že všetky byty využíva pre vlastnú potrebu na bývanie. Predstavujú tak zdroj ďalšieho možného príjmu otca, či už v podobe predaja týchto nehnuteľností alebo ich prenájmania a z ktorého príjmu je možné následne zabezpečiť potreby maloletej A.. Otec okresnému súdu neozrejmil pri informatívnom stretnutí, ako nakladá s predmetnými nehnuteľnosťami a ani nepreukázal túto skutočnosť ďalej v konaní. Rovnako nepreukázal, že dcére poskytuje vreckové, či ktoré konkrétne potreby jej uhradza nad rámec výživného, ktoré platí k rukám matky a ktoré finančné prostriedky by mal poskytovať priamo dcére pri ich stretnutí. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemá.

16. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, súčasná suma výživného je nedostatočná pre pokrytie zvýšených výdavkov maloletej A.. Podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Okresným súdom určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej, možnostiam a schopnostiam povinného rodiča. Matka si pritom naďalej plní svoju vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním bytových potrieb. U oboch rodičov ide o jedinú vyživovaciu povinnosť.

17. Okresný súd ustálil výšku zvýšeného výživného na maloletú A. na sumu 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 05.09.2022, kedy bol podaný návrh.

18. Vo zvyšnej časti, kedy matka navrhovala priznať výživné od 01.09.2021 (kedy maloletá začala navštevovať strednú školu), t.j. rok pred podaním návrhu, okresný súd návrh zamietol, pretože nezistil okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznať výživné aj späťne pred podaním návrhu.

19. Vo všeobecnosti okresný súd poukázal na to, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti, majetkové pomery rodičov. Zároveň dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri určení rozsahu výživného je treba vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom slova zmysle (šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie) aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním, prehlbovaním vzdelania dieťaťa, k rozvoju jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové, rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje v súčasnosti život kultúrneho človeka. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej a záujmovej alebo športovej činnosti, príp., ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, teda ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú

z rámca potrieb iných detí v tomto veku. Je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojich detí podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Okresný súd priznal zameškané výživné na maloletú A. od 05.09.2022, t.j. od podania návrhu na zvýšenie výživného. Pri určení nedoplatku na výživnom za obdobie od 05.09.2022 do 31.10.2023, súd vychádzal zo skutočnosti, že otec si výživné plnil pravidelne vo výške 170,- Eur a určil nedoplatok vo výške 1 950,- Eur ako rozdiel medzi plateným výživným a zvýšeným výživným. Otcovi povolil zaplatiť dlžné výživné v lehote dlhšej ako určuje zákon v ust. § 223 CSP, čo odôvodnil úpravou výživného, výškou nedoplatku na zameškanom výživnom a platobnou schopnosťou otca a pomermi oprávneného dieťaťa, ktorého výživa nebude ohrozená, aj keď nebude nedoplatok na výživnom uhradený jednou splátkou.

21. Keďže sa zmenili pomery, okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina sp.zn. 8C/304/2007 z 28.11.2007 v časti úpravy výživného na maloletú A..

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec (v tom čase maloletého dieťaťa), keď mal za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a súčasne nesprávnym procesným postupom mu znemožnil v konaní uplatňovať si riadne prislúchajúce procesné práva. Otec citoval odseky 13., 15., 16., 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku s tým, že okresný súd napriek tomu, že v odôvodnení poukázal aj na majetkové pomery matky, tieto absolútne do úvahy nebral a rovnako iba všeobecne a nesprávne uviedol, že maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, hoci životná úroveň matky je nepomerne vyššia. Z dokazovania, ktoré vzal okresný súd za rozhodné, vyplýva, že mesačné nevyhnutné výdavky na maloletú ďaleko prekračujú výdavky, ktoré je možné považovať za primerané a nevyhnutné, a to najmä s poukazom na stravu, či obuv a ošatenie a v neposlednom rade aj na nepravidelné výdavky, ktoré pozostávajú z dovolení, vodičského oprávnenia a iného. Nebral do úvahy skutočnosť, že ako otec sám na základe dohody prispieva vyššou sumou výživného, a to vo výške 170,- Eur mesačne a takisto na skutočnosť, že sa s dcérou pravidelne (každý týždeň) stretáva a nad rámec výživného pravidelne prispieva. S ohľadom na procesný postup súdu, tieto skutočnosti nemohol potvrdiť a k týmto sa zrejme účelovo nevyjadrovala matka. Otec ďalej namietal, že okresný súd zvýšenie vyživovacej povinnosti z pôvodnej sumy odôvodnil zvýšenými výdavkami, keď vzal za rozhodné nevyhnutné mesačné výdavky spojené s výživou a takisto vzal za rozhodné a nepravidelné výdavky, medzi inými, náklady na zakúpenie matraca 460,- Eur, náklady na strojček na zuby v sume 250,- Eur, nákup notebooku v sume 150,- Eur alebo záloha na vodičský preukaz, ktoré výdavky sú dlhodobého charakteru z roku 2021. Okresný súd však nezohľadnil, že ako otec nad rámec určeného výživného posledným rozhodnutím súdu prispieva po dohode pravidelne vyššou sumou a osobitne aj nad sumu výživného. Zdôraznil, že nepopiera, že v priebehu roku nedošlo k zvýšeniu cien a že aj výdavky na maloletú A. sa zvýšili, avšak suma vyčíslená matkou, ako bola v podanom návrhu, je neprimeraná a sporná. Výdavky maloletej, ako boli vyčíslené matkou, predstavujú vrátane nepravidelných, ktoré majú byť nevyhnutné, mesačne sumu vo výške 1 000,- Eur, čo rozhodne nemožno považovať za odôvodnené a nevyhnutné výdavky. Mal za to, že ani suma, ktorú okresný súd ustálil vo výške 608,67 Eur bez nepravidelných výdavkov, prekračuje rámec nevyhnutných výdavkov. Ako príklad uviedol stravu v sume 230,- Eur mesačne + 60,- Eur mesačne v škole, kde on sám ako dospelý muž si stravu vyčísil v sume 230,- Eur, čo je v porovnaní s maloletou zjavný nepomer. Obdobne to platí aj v prípade oblečenia a obuvi. Čo sa týka nepravidelných výdavkov, ani tieto nemožno sčasti považovať za nevyhnutné pre zabezpečenie potrieb maloletej, napríklad záloha na vodičské oprávnenie. Podľa otca odôvodnenými a nevyhnutnými výdavkami dieťaťa je potrebné rozumieť také náklady na základné potreby, ako sú strava, ošatenie, hygiena, lieky, školské a mimoškolské aktivity, ktoré ale neprekračujú rámec nevyhnutných výdavkov na zabezpečenie riadneho vývoja a vývinu maloletého dieťaťa. V prípade, že rodič – matka má možnosť uspokojovať nevyhnutné potreby nie štandardne, môže tak urobiť, avšak vo vzťahu k nemu ako povinnému rodičovi tieto výdavky musia zodpovedať jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Okresný súd na základe jeho písomného podania zo dňa 29.06.2023, ako aj zo Záznamu z informatívneho stretnutia zo dňa 18.01.2023 mal preukázané,

že jeho mesačné nevyhnutné a základné výdavky pozostávajú zo sumy cca 1 000,- Eur, pričom v porovnaní so mzdou otcovi už nezostávajú po úhrade nákladov na bývanie a jeho výdavkov žiadne peňažné prostriedky. Je osobou vo veku 53 rokov, kedy aj akékoľvek aktívne hľadanie a zmena práce je ťažšie. Trpí viacerými zdravotnými problémami, a to vysoký krvný tlak, cukrovka, problémy s kolenom, pričom absolvoval operáciu, pravidelne musí chodiť na injekcie, má problémy s pečeňou, absolvuje protizápalovú liečbu a má zvýšený cholesterol. Nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 300,- Eur mesačne, s ktorou skutočnosťou sa konajúci súd nevysporiadal a nezaoberal. Podľa otca pri výdavkoch deklarovaných matkou a tých, ktoré považoval za nevyhnutné a odôvodnené prvoinštančný súd, tieto presahujú odôvodnené potreby a pokiaľ matka, ktorá má omnoho vyšší príjem, vie zvýšený štandard maloletej zabezpečiť, nie je možné to spravodlivo požadovať od otca. Obdobne to platí v prípade namietaných vlastnícky mu patriacich nehnuteľností, kedy sám uviedol v podaní zo dňa 06.10.2023, že aktuálna situácia na trhu s nehnuteľnosťami mu neumožnila tieto predať, hoci sa o to snaží. Poukázal na ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, keď mal za to, že súd prvej inštancie bol povinný prihliadať nielen na jeho majetkové pomery ako povinného rodiča, ale i na majetkové pomery matky. Pokiaľ okresný súd argumentoval, že jeho príjem vo výške 1 175,47 Eur v priemere bol preukázaný, ako aj, že je vlastníkom viacerých nehnuteľností, tak sa nezaoberal zmenou pomerov na strane matky, najmä jej príjmom a majetkom. Matka maloletej má príjem niekoľkonásobne vyšší. Je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti BeneDig, s.r.o., pričom spoločnosť v zdaňovacom období 2022 dosiahla tržby vo výške 260 585,- Eur a zisk vo výške 39 754,- Eur, ktorý si v rámci jeho delenia ponecháva len jediný spoločník. Po prepočte na 12 mesiacov tak matka zo zisku nadobúda príjem 3 312,- Eur. Okrem toho je matka zamestnaná v spoločnosti BeneDig, s.r.o. a jej mzda predstavuje sumu 990,96 Eur, za rok 2023 je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 961,40 Eur. Spolu tak príjem matky mesačne predstavuje 5 264,- Eur, ktorú skutočnosť okresný súd nezohľadnil, ako aj to, že je vlastníčkou viacerých nehnuteľností, a to bytu ako i rodinného domu, ktoré zhodne obe nevyužíva na svoje bývanie. Ďalej poukázal na to, že ak by matka s otcom zvýšenie výživného odkomunikovala, sám by znova dobrovoľne v rámci svojich možností a schopností prispel na výživu zvýšenou sumou 200,- Eur, ako aj navrhoval na informatívnom stretnutí. Matka však akúkoľvek dohodu vylúčila. Uvedené nič nemení na skutočnosti, že sa na výžive maloletej podieľa, podľa možností a schopností pravidelne prispieva nad rámec výživného. Zdôraznil, že pojednávanie vo veci samej bolo uskutočnené v jeho neprítomnosti a ku skutkovým okolnostiam nebol vypočutý. Samotný priebeh konania z procesného hľadiska považoval za porušenie jeho procesných práv a práva na spravodlivé konanie. Okresný súd mu ako návrh matky, tak aj následné predvolanie na informatívne stretnutie doručoval na adresu, kde sa nezdržiaval, ktorú označila matka, a to napriek tomu, že má vedomosť o adrese, kde sa zdržiava a písomnosti preberá. Prvé informatívne stretnutie bolo v jeho neprítomnosti. Na nariadený druhý termín informatívneho stretnutia mu predvolanie doručované nebolo a deň pred termínom dňa 17.01.2023 bol telefonicky vyzoomený pracovníčkou súdu, aby sa na druhý deň dostavil. Nebolo mu zrejmé, prečo mu dobu niekoľkých mesiacov okresný súd, ani matka uvedené skutočnosti nedali na vedomie, nekontaktovali ho skôr, nakoľko matka má nielen jeho aktuálnu adresu, ale i telefonický kontakt a týmto disponoval súd. Na druhom informatívnom stretnutí uviedol, že je v jeho možnostiach a schopnostiach uhrádzať sumu 200,- Eur, pričom k dohode nedošlo. Okresný súd vytýčil termín pojednávania na deň 13.06.2023, o čom bol vyzoomený na informatívnom stretnutí, avšak pred plánovaným termínom pojednávania bol telefonicky informovaný, že došlo k zmene a časovému posunu. Nebol nijako poučený o možnosti pojednávať v jeho neprítomnosti a on sám, ako osoba neznalá práva, nemal vedomosť o spôsobe a priebehu nariadeného pojednávania. Pojednávanie sa z dôvodu náhlej zmeny, a tiež z dôvodu jeho pracovných povinností, zúčastniť nemohol. Okresný súd tak vykonal dňa 13.06.2023 pojednávanie v jeho neprítomnosti napriek tomu, že jeho vypočutie bolo potrebné k riadnemu zisteniu skutkového stavu. Nesprávny a značne sporný postup konajúceho súdu podmieňuje i skutočnosť, že pred pojednávaním s úložnou lehotou do 09.06.2023 mu bolo doručené oznámenie a výzva na doloženie dokladov, ktoré mal doložiť po prevzatí v rámci úložnej lehoty do 10 dní, ktorá lehota by uplynula po pojednávaní. On sám v priebehu konania rozhodne nebol procesne nečinný, avšak mu nebolo umožnené aktívne sa na prejednávanej veci podieľať. Mal za to, že konanie vo veci úpravy práv a povinností je konaním upravený v CMP, ovládané princípom oficiality a materiálnej pravdy. Podľa otca bolo povinnosťou prvoinštančného súdu náležite zistiť skutkový stav, dať mu ako otcovi možnosť vyjadriť sa, a to aj nad rámec tvrdení a návrhov matky. Konajúci súd sa spoliehal len na dôkaznú iniciatívu a tvrdenie matky. Nedostatočné zistenie skutkového stavu a nedanie možnosti otcovi na pojednávaní sa riadne vyjadriť a predložiť prípadné podstatné argumenty a dôkazy je podľa jeho názoru nielen porušením práva na spravodlivé konanie, ale aj porušenie rovnosti strán podľa článku 47 ods. 3 Ústavy SR. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

24. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý oznámil, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, návrhy na doplnenie dokazovania nemá a k odvolaniu otca sa nevyjadruje.

25. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka prostredníctvom právnej zástupkyne (č.l. 308 – 310 spisu). S dôvodmi odvolania nesúhlasila. Uviedla, že skutočnosť, že otec dieťaťa na výživné prispieva sumou 170,- Eur mesačne, oznámila súdu už v návrhu na zvýšenie výživného a uviedla, že touto sumou prispieva od roku 2016. Táto suma je nedostatočná, nakoľko maloletá od 01.09.2021 začala navštevovať Gymnázium L. M., zvýšili sa jej náklady a narástli jej aj životné náklady všeobecne. Čo sa týka tvrdenia stretávania otca s maloletou, ktoré prebieha každú nedeľu od 10.00 do 13.00 hod., otec s dcérou idú na obed k starým rodičom. Otec nepreukázal, čím nad rámec výživného prispieva maloletej a žiadne výdavky, ktoré údajne platí. Na pojednávanie na deň 06.10.2023 bol otec riadne predvolaný a o svojich právach bol poučený zaslaným formulárom. Bola zachovaná päťdňová lehota prípravy pojednávania. Otec sa na pojednávanie ospravedlnil bez uvedenia dôvodu a nepožiadaval o odročenie pojednávania, a z uvedeného dôvodu tak nemôže namietat procesný postup súdu. Považovala za samozrejmé a dôvodné, že súd musí vziať do úvahy aj nepravidelné výdavky dieťaťa, najmä preto, že sa otec na nich nijako nepodieľa a zároveň sú pre dieťa nevyhnutné. Otec nepreukázal, ako sa podieľa na výdavkoch dieťaťa nad rámec výživného. Matka spochybňovala vplyv otca na výchovu dcéry, keďže s ňou trávi minimum času a nepodporuje dcéru v ničom. Uviedla, že dcéru od zverenia do jej osobnej starostlivosti každodenne sprevádza a vozí, kam potrebuje, absoluuje s ňou všetky lekárske vyšetrenia a prehliadky, vybavuje s dieťaťom osobné záležitosti, stará sa o dcéru pri ochoreniach a práceneschopnostiach, dieťa poisťuje, šetrí mu pre budúcnosť, berie dieťa na dovolenky a výlety. Výdavky, ktoré má s dcérou, jednotlivo preukázala. Poukázala na to, že v praxi súdom je 30% z príjmu rodiča na dieťa primeraným výživným. Podľa matky otec, ktorý má vysokoškolské vzdelanie a skúsenosti, by mohol mať ďaleko lepšie platenú prácu, keby k tomu vyvinul úsilie. Zdravotný stav otca je adekvátny jeho životnému štýlu a žiadne ním uvádzané ochorenie nie je takého charakteru, že by znižovalo mieru jeho schopnosti pracovať. Pokiaľ sa otec zapodieva výškou stravného dieťaťa, tak matka dieťa stravuje každý deň a otec nemá vedomosť o tom, koľko strava dieťaťa stojí mesačne, pričom maloletá trpí akné a tiež alergiami, a preto sú jej náklady ohľadne stravy vyššie. Otec dcére sľúbil, že sa bude spolupodieľať na nákladoch na získanie vodičského oprávnenia, čo nesplnil. Vyhlásila, že na nákladoch maloletej sa podieľa dlhodobo v oveľa vyššej miere ako otec. Pokiaľ otec poukazoval na § 62 ods. 2 Zákona o rodine, tak s týmto matka súhlasí a uvádza, že súdom prvej inštancie určené výživné je v súlade s týmto ustanovením. Súd vo všeobecnosti má prihliadať na potencialitu príjmu povinného rodiča, musí vyhodnocovať možnosti otca vzhľadom na vzdelanie, prax, jeho životné náklady, či s niekým žije v spoločnej domácnosti, v akej miere poskytuje oprávnenému dieťaťu starostlivosť, aké má ďalšie záväzky okrem výživného na dieťa, či prispieva na dieťa i nad rámec výživného, či zabezpečuje starostlivosť o spoločnú domácnosť a či má vyživovacie povinnosti. Z úradnej moci súd musí prihliadať aj na majetkové pomery otca. Matka v konaní podrobne preukázala majetkové pomery otca s dôrazom na to, že nehnuteľný majetok je povinný otec spravovať tak, aby mu donášal majetkový prospech a pokiaľ tak nerobí, vzdáva sa možnosti príjmu podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Matka, aby zabezpečila sebe a dcére kvalitnejšie bývanie, zobrala si úver, dala vybudovať rodinný dom a byt predala. Opakovane od roku 2021 otca žiadala zvýšiť výživné na dcéru, ktoré otec zvýšiť nechcel a odporučil matku na podanie návrhu na súd. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako zákonný potvrdiť.

26. V doplnenom podaní zo dňa 16.01.2024 na č.l. 314 spisu matka oznámila, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

27. Postupom okresného súdu, a to podľa pokynu zo dňa 13.02.2024, bolo vyjadrenie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť, ktorú možnosť nevyužil.

28. K vyjadreniu matky sa písomne vyjadril otec v podaní zo dňa 11.03.2024 (č.l. 318 – 320 spisu). Zotrvával na podanom odvolaní čo do jeho obsahu a uvedených odvolacích dôvodov. Vyjadrenia matky k podanému odvolaniu považoval z veľkej časti za subjektívne a irelevantné. Čo sa týka vyjadrenia, že ako otec sa stretáva s dcérou v nedeľu, kedy túto berie na obed k starým rodičom, tak podľa otca nie je zrejme, ako ho diskriminuje táto skutočnosť. Mal za to, že ak sa s dcérou pravidelne stretáva, hoci je spolu so starými rodičmi, tak udržiavanie rodinných väzieb je žiadúce. Pokiaľ matka namietala

nepravidelné výdavky, ktoré súd musí zohľadniť, tak z odvolania nevyplýva, že by zohľadnenie takýchto nepravidelných výdavkov namietal, avšak namietal celkové mesačné a nevyhnutné výdavky matkou vyčíslené, a to vrátane aj nepravidelných, predstavujúcich spolu 1 000,- Eur mesačne. Považoval za logické, že nevyhnutné mesačné výdavky majú odrážať nielen potreby maloletého dieťaťa, ale zhodne aj možnosti a schopnosti oboch rodičov, teda nie iba povinného rodiča. Ak má matka príjem umožňujúci nad rámec nevyhnutných výdavkov zabezpečovať dcére potreby v sume, ako deklarovala, neznamená to, že také výdavky budú a majú byť posudzované ako nevyhnutné. Podľa otca vodičské oprávnenie rozhodne nie je „pre život nevyhnutné“, čo neznamená, že ako otec dcéru nepodporuje. Matka si musí byť vedomá toho, že nie všetky veci, ktoré môže mať maloletá dcéra k dispozícii, sú pre „život nevyhnutné“. Ako otec má záujem podieľať sa na výchove dcéry a podľa možností sa snaží aj na tejto podieľať, pričom problematickou je komunikácia a vzťah matky a otca. V rámci odvolania v zásade svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére nespochybňoval, tejto si je vedomý a túto si plní. Nakoľko v priebehu rokov nebola vyživovacia povinnosť k dcére zvýšená, bez súdneho rozhodnutia sa s matkou dohodol a dcére prispieval sumou vyššou, a to 170,- Eur mesačne. Na informatívnom stretnutí navrhol, že dcére bude prispievať na výživu sumou 200,- Eur mesačne a uviedol aj snahu podieľať sa na nepravidelných a nepredvídateľných výdavkoch nad rámec výživného, a preto považoval za účelové tvrdenie, že nechcel zvýšiť výživné a odporučil podanie návrhu. Za podstatné považoval zohľadnenie príjmu aj druhého, nie povinného rodiča, čo namietal aj v podanom odvolaní, k čomu sa matka nevyjadřila. Mal za to, že povinnosťou okresného súdu bolo náležite zistiť majetkové pomery a príjmy ako povinného, tak aj oprávneného rodiča, ktorého príjem je mnohonásobne vyšší. Argumentáciu matky, že by mohol získať lepšiu prácu, keby k tomu vyvinul úsilie, považoval za nesprávnu z pohľadu zrejme namietanej potenciality príjmu jeho osoby. Príjem otca sa bez ospravedlniteľného dôvodu neznižil, jeho príjem zodpovedá subjektívnym schopnostiam otca ako rodiča, pri zohľadnení všetkých objektívnych možností, najmä vek, dosahované zárobky v danom povolaní a podobne. K procesnému postupu a jeho účasti na pojednávaní uviedol, že celý priebeh opísal v podanom odvolaní, že v priebehu konania nebol procesne nečinný. Zúčastnil sa informatívnemu stretnutiu a reagoval písomnými podaniami, zotrval na podanom odvolaní.

29. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 02.04.2024, bolo vyjadrenie otca zaslané kolíznemu opatrovníkovi a matke prostredníctvom zástupcu (podľa pečiatky a údaju v predkladacej správe).

30. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP, ak nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ani si to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 CMP, § 66 CMP a za rešpektovania ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a v závislých výrokoch IV., V. potvrdený ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku III. zostal nedotknutý. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

31. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/66/2024-324 zo dňa 25.04.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 03.05.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnemu vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

32. Krajský súd za rešpektovania ustanovenia § 65, § 66 CMP uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie podané otcom v štádiu odvolacieho konania už plnoletej A. (nar. XX.XX.XXXX) proti výrokom I. a II. rozsudku okresného súdu, ktorými bolo určené zvýšené výživné a vyjadrený nedoplatok na výživnom, a tým aj závislý výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie.

33. Pokiaľ išlo o výrok III. rozsudku, ktorým bol vo zvyšnej časti návrh matky zamietnutý, otec podľa obsahu odvolania tento ani nenamietal, otec ani nebol osobou oprávnenou podať odvolanie v zmysle §

359 CSP, preto v tomto rozsahu rozsudok okresného súdu zostal nedotknutý. Odvolací súd len k úplnosti dodáva k odvolaním otca nenapadnutému výroku, že nezistil ani jeho nesprávnosť.

34. V štádiu svojho konania a rozhodovania v záhlavovej časti svojho rozsudku krajský súd zohľadnil tú skutočnosť, že A., nar. XX.XX.XXXX, dosiahla plnoletosť, t.j. stala sa v odvolacom konaní účastníčkou konania.

35. Krajský súd uvádza, že pokiaľ išlo o odvolanie otca a v ňom tvrdené skutočnosti, následné vyjadrenie matky, tak na rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho v zmysle podaného odvolania, nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam, nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín. Odvolateľ nevzniesol žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene ich písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2023 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 218/2009, sp.zn. 3Cdo 51/2011, sp.zn. 3Cdo 186/2012, sp.zn. 7Cdo 56/2011).

36. Podstatou odvolania otca voči výrokom I. a II. rozsudku okresného súdu boli námietky, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne, že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa otca okresný súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil v konaní uplatňovať riadne svoje práva, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces.

37. Pre posúdenie odvolacích námietok otca v procesnej rovine sa krajský súd oboznámil s priebehom konania pred okresným súdom. Zistil, že okresný súd podľa pokynu na č.l. 144 spisu doručil otcovi dňa 14.11.2022 návrh matky, prílohy, poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania (doručenka na č.l. 143 rub spisu) a výzvu, aby sa v lehote 10 dní vyjadril ku skutkovým aj právnym tvrdeniam a zároveň, aby uviedol návrhy na dokazovanie a predložil listinné dôkazy, a to na adresu I. J. XX, XXX XX D. (zhodná s adresou otca uvedenou v registri obyvateľov) (č.l. 153 spisu). Následne predvolal rodičov v tom čase mal. dieťaťa na deň 24.10.2022 na informatívne stretnutie, na ktoré sa podľa Zápisnice z prvého stretnutia rodičov (č.l. 177 –178 spisu) nedostavil otec, pričom zásielka obsahujúca predvolanie na toto stretnutie bola doručovaná otcovi na adresu: N. XXXX/XX, D. (adresa uvedená matkou v návrhu), pričom podľa informácie o výsledku doručenia (na č.l. 166 spisu) zásielka nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote. V závere zápisnice z tohto prvého informatívneho stretnutia bolo súdom konštatované, že sa pokúsi s otcom skontaktovať telefonicky, resp. e-mailom. Zo Zápisnice z druhého stretnutia rodičov (č.l. 183 –184 spisu) bolo zistené, že sa ho zúčastnili obaja rodičia, teda matka i otec, avšak k dohode o výške výživného nedošlo, ak matka žiadala zvýšiť výživné na sumu 300,- Eur od 01.09.2021, resp. 280,- Eur a otec navrhol výživné zvýšiť na sumu 200,- Eur. Následne okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 13.06.2023, ktoré predvolanie podľa doručení na č.l. 189 spisu bolo doručené účastníkom konania, otcovi riadne a včas podľa doručky na č.l. 189 rub spisu dňa 08.06.2023, spolu s výzvami. Na základe žiadosti právnej zástupkyne matky okresný súd zrušil nariadený termín pojednávania na deň 13.06.2023 a súčasne nariadil nový termín pojednávania na deň 08.08.2023 (č.l. 207 spisu), o čom upovedomil účastníkov konania (doručenky na č.l. 206 spisu), pričom otcovi upovedomenie o zrušení termínu pojednávania a stanovení nového termínu pojednávania doručoval na obe známe adresy, t.j. I. J. XX, XXX XX D. a N. XXXX/XX, D., ktoré otec prevzal dňa 08.06.2023. Otec v podaní, osobne podaným okresnému súdu dňa 29.6.2023 (č.l. 223 spisu), doručil zoznam jeho aktuálnych mesačných nákladov a pripojil doklady. V podaní, osobne podanom okresnému súdu dňa 07.08.2023, otec oznámil, že sa z dôvodu práceneschopnosti nemôže dostaviť 08.08.2023 na pojednávanie vo veci sp. zn. 21P/162/2022 a e-mailom zaslal potvrdenie o práceneschopnosti (č.l. 233 – 235 spisu). Podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 08.08.2023 (č.l. 238 – 239) okresný súd pojednávanie odročil na deň 06.10.2023 o 10.00 hod. v PM č. 5, ktoré predvolanie bolo otcovi doručené podľa doručky na č.l. 239 spisu dňa 04.09.2023. Následne okresný súd e-mailom zo dňa 3. októbra 2023 (č.l. 266 spisu) otcovi oznámil zmenu času nariadeného pojednávania a to na nový čas 12.00 hod. z dôvodu kolízie pojednávania, na čo reagoval otec podaním, osobne doručenom okresnému súdu dňa 06.10.2023 o 09.48 hod. tak, že sa zmeneného termínu pojednávania nemôže zúčastniť a zaslal vyjadrenie k veci. V tomto podaní o.i. poukázal na svoju situáciu týkajúcu sa práce, predaja nehnuteľností, doložil listiny, s tým, že maximálne možné zvýšenie výživného považoval sumu 200,- Eur. Podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 06.10.2023 (č.l. 278 –284

spisu) okresný súd vec prejednal v neprítomnosti matky, ktorá svoju neúčasť zo zdravotných dôvodov ospravedlnila a súhlasila s vykonaním pojednávania v jej neprítomnosti, v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil bez udania konkrétneho dôvodu a pojednávanie nežiadal odročiť, vypočul právnu zástupkyňu matky, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis, za ktorým nasledovalo záverečné vyjadrenie právnej zástupkyne matky, okresným súdom vyhlásené uznesenie o skončení dokazovania a vo veci bol vyhlásený rozsudok.

38. Z vyššie popísaného postupu okresného súdu nebolo možné konštatovať, že by súd prvej inštancie porušil právo otca na spravodlivý proces, pretože len samo o sebe nesprávne doručovanie predvolania na prvé informatívne stretnutie otcovi na adresu, na ktorej nemá evidovaný trvalý pobyt, nebolo hodnotené ako vada konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ak otcovi bol riadne doručený návrh na začatie konania s výzvou sa k nemu písomne vyjadriť a doložiť dôkazy, ďalej sa zúčastnil druhého informatívneho stretnutia. Súčasne predvolania na nariadené pojednávania na deň 13.06.2023, 08.08.2023 a 06.10.2023 boli otcovi okresným súdom doručené riadne a včas a obsahovali poučenie o tom, že pojednávanie je možné odročiť na návrh účastníka z dôležitých dôvodov na jeho strane. Otec v podaní, doručenom okresnému súdu dňa 06.10.2023 o 09.48, ktorým oznámil, že sa nemôže zúčastniť pojednávania nariadeného na deň 06.10.2023 o 12.00 hod., reagoval na oznámenie okresného súdu zaslané e-mailom dňa 3. októbra 2023 o zmene času začatia pojednávania, t.j. deň pojednávania bol otcovi zrejмый a bola zachovaná lehota na prípravu (§ 33 CMP), pričom v tomto podaní neuviedol dôležitý dôvod, ktorý by mu bránil v účasti na pojednávaní a zároveň ani nenavrhol pojednávanie odročiť (§ 183 CSP) tak, ako správne konštatoval aj okresný súd v odseku 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať za dôležitý (ospravedlniteľný) dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za tohto stavu absencie návrhu otca na odročenie pojednávania a nepreukázania dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania bol postup okresného súdu, ktorý vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca i matky súladný s ust. § 31 CMP v spojení s § 180 CSP. Krajský súd dodáva, že podľa postupu v konaní pred súdom prvej inštancie bola obom účastníkom konania, poskytnutá rovnaká možnosť na uplatňovanie ich práv a právom chránených záujmov, mali vytvorenú rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane. Otec i matka ako účastníci konania mali rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňovali a plnili za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorého z účastníkov. Otcovi procesným postupom okresného súdu nebola znemožnená realizácia jemu patriacich procesných oprávnení a ani neboli marené možnosti jeho aktívnej účasti na konaní. Vadou konania je len taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesnoprávny predpis priznáva, za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, k čomu postupom okresného súdu vo vzťahu k otcovi nedošlo. Námiety otca v procesnej rovine neboli zhodnotené ako dôvodné.

39. V hmotnoprávnej rovine odvolací súd uvádza, že v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhu matky na zvýšenie výživného a pretože v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, stotožňuje sa s odôvodnením rozhodnutia a s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Práve z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie vecne správne závery a zhodnotenia, ktoré vyjadril okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ak je postačujúce na ne len odkázať, pretože rozhodnutie okresného súdu a odvolacieho súdu predstavuje organickú jednotu.

40. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a za dodržania ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd dodáva len nasledovné.

41. Podstatou odvolania otca v hmotnoprávnej rovine boli námiety, že zvýšené výživné na A. nezodpovedá jej odôvodneným potrebám a ani jeho majetkovým pomerom, príjmom, možnostiam, ako

aj, že okresný súd sa dostatočne nezaoberal odôvodnenými výdavkami maloletej a zmenou majetkových pomerov matky.

42. Odvolací súd uvádza, že ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, pretože okresný súd zákonne postupoval za aplikácie ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď v spojení aj s ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri rozhodovaní o zvýšení výživného na v čase rozhodnutia mal. A. vyhodnocoval, či oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu, ako aj následným dohodám rodičov, došlo k podstatnej zmene pomerov, za súčasného prihliadnutia vývoja životných nákladov, keď ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine predstavuje valorizačnú klauzulu.

43. Uvádza odvolací súd, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného. Súd pri svojom rozhodovaní v takom konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa okolnosti podstatne zmenili a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, podstatnú zmenu zárobkových možností, schopností povinného rodiča, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, nastúpenie vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov.

44. Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je možné definovať ako stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní.

45. Krajský súd poukazuje na to, že miera potrieb oprávneného z výživného je závislá najmä od jeho veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu prípravy na budúce povolanie, záľub a záujmov, skutočnosti, či žije s rodičmi alebo nie; iné potreby má dieťa útleho veku a iné dieťa dospelávajúce či vysokoškolák. Pri skúmaní potrieb oprávneného z výživného je nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale i potreby vyskytujúce sa za kratšie obdobie. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných jeho všestrannému vývoju, teda i potrieb vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie časové obdobie, prípadne potrieb výlučne náhodných.

46. Pri určovaní konkrétnej výšky výživného sa na strane povinného preskúmavajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Kritérium majetkových pomerov otca umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň otca ako povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), hnutelných vecí, cenných papierov, ako aj celkový životný štandard. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody).

47. Okresný súd v odseku 13. odôvodnenia rozhodnutia poukázal na pomery A., matky a otca ako povinného rodiča v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia v roku 2007, bral na zreteľ i to, že podľa dohody rodičov otec od 10. rokov veku prispieva na A. výživným v sume 170,- Eur mesačne, tieto (pôvodné) pomery porovnal so zistenými pomermi k dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu, ktoré vyjadril v odseku 15. odôvodnenia. Skutkové zistenia okresného súdu pri porovnaní pomerov boli vecne správne a krajský súd na ne v podrobnostiach odkazuje, pretože neboli zistené dôvody, pre ktoré by sa od týchto zistení mal na základe odvolania podaného otcom odchýliť. Pri konštatovanej zmene pomerov oproti stavu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia právoplatného v roku 2007 do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu uplynula doba 16 rokov a od dohody rodičov o zvýšenom výživnom v sume 170,- Eur mesačne do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu uplynula doba 7 rokov. Už len samotná doba 7 rokov od dohody rodičov dávala základ zmeny pomerov, t.j. bola opodstatňujúcou na zvýšenie výživného.

48. Nebolo možné vyhovieť odvolaniu otca, pretože okresný súd rešpektoval zákonné princípy pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti, a to zmenu pomerov na strane A., jej odôvodnené potreby

a schopnosti a možnosti povinného – otca. Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vyššie, už len doba 7 rokov, ktorá uplynula od predchádzajúcej dohody rodičov, sama o sebe bola relevantným dôvodom opodstatňujúcim novú úpravu výšky výživného zo strany otca ako povinného rodiča na výživu A., ak vývoj životných nákladov, miera odôvodnených potrieb A. v časovom horizonte 7 rokov sa zvýšila, čo okresný súd zohľadnil s prihliadnutím aj na povinnosti otca.

49. Oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu bolo zistené, tak ako uviedol okresný súd v odseku 16. odôvodnenia, že príjem otca za obdobie 9/2022 – 04/2023 je 1 175,47 Eur, ktorý sa mu oproti pôvodnému zárobku zvýšil a jeho výdavky predstavujú náklady: Bytterm 140,- Eur, SSE 25,- Eur, Skylink 12,- Eur, zákonná poisťka 8,- Eur, havarijná poisťka 22,- Eur, poisťka na byt 5,- Eur, internet 30,- Eur, príspevok na bývanie priateľke 100,- Eur, výživné 170,- Eur, hypotéka 197,- Eur, pôžička 31,- Eur, strava 230,- Eur, oblečenie, obuv, hygiena 100,- Eur, lieky a vitamíny 50,- Eur, cestovné PHM 100,- Eur, ako aj, že je vlastníkom viacerých nehnuteľností.

50. Bol vecne správny záver okresného súdu vyplývajúci z vykonaného dokazovania, popísaný v odseku 15. odôvodnenia, že u A. nastala zmena odôvodnených výdavkov, ak oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu a následnej dohode rodičov (bola vo veku 10 rokov), k dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu dosahovala vek 17 rokov, t.j. vek blízkosti dospelosti. A. oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu a dohode rodičov má zvýšené výdavky a toto zvýšenie nastalo aj v jej odôvodnených potrebách, ak k uvedenému došlo nielen vzhľadom k vyššiemu veku, ale aj z dôvodu, že v súčasnosti je študentkou strednej školy. Odôvodnené potreby, výdavky A., ktoré okresný súd v súčte ustálil v sume 608,60 Eur, ktoré výdavky oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu a dohode rodičov narástli nielen z dôvodu zvýšených výdavkov spojených so štúdiom na strednej škole, ale aj z dôvodu, že trpí alergiou, ochorením akné, čo so sebou nesie dôsledok zvýšených výdavkov tak, ako to vyjadril v odseku 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré zistenia krajský súd v podrobnostiach odkazuje. Pri týchto výdavkoch okresný súd správne prihliadol i na výdavky nepravidelné (napr. notebook, vodičský preukaz), ako dôvodné pre jej všestranný vývoj a rozvoj, a to aj do budúcnosti, pričom za nedôvodný považoval výdavok na sumu 447,91 Eur na životné poistenie.

51. Okresný súd vecne správne skonštatoval zmenu majetkových pomerov aj na strane matky oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, ktorej príjmy a výdavky podrobne popísal v odseku 14. odôvodnenia a v odseku 16. odôvodnenia, a preto neobstojí podľa názoru odvolacieho súdu námietka otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, že tieto nevzal do úvahy pri určenej výške zvýšenej vyživovacej povinnosti. Bolo zistené, že aj na strane matky došlo oproti pôvodnému rozhodnutiu a dohode rodičov k zvýšeniu príjmovej stránky, keďže je zamestnaná v spoločnosti BeneDig, s.r.o., v ktorej je zároveň jediným spoločníkom a konateľom. Priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie 09/2020 – 09/2022 bol 923,31 Eur a v období 09/2022 – 4/2023 bol 990,96 Eur a je poberateľkou invalidného dôchodku, za rok 2019 vo výške 803,80 Eur, za rok 2020 827,10 Eur, za rok 2021 vo výške 848,80 Eur, za rok 2022 vo výške 848,80 Eur a v roku 2023 vo výške 961,40 Eur. Výdavky matky predstavujú hypotéka v sume 905,- Eur mesačne, bytové družstvo 79,13 Eur, SIPO 7,- Eur, plyn na rodinný dom 52,- Eur, elektrina na rodinný dom 13,- Eur, UPC 14,20 Eur, mobil 27,10 Eur, PHM 100,- Eur, lieky 20,- Eur, životné poistenie 19,34 Eur, poistenie pre dcéru 447,91 Eur a osobné výdavky ako strava, oblečenie, hygiena 450,- Eur a nepravidelné (ročné výdavky) – komunálny odpad 22,50 Eur ročne na osobu. Ak otec poukazoval v rámci príjmu matky na dosiahnutý zisk spoločnosti v období roku 2022 v sume 39 754,- Eur, čím tak ročne dosahuje príjem 3 312,- Eur, tak uvedené nezodpovedá výsledkom dokazovania, ak z listiny na č.l. 175 spisu vyplýva, že matka síce mala vyplatené podiely na zisku 39 151,- Eur, avšak za obdobie od 01.09.2020 – do 30.09.2022, t.j. 24 mesiacov a podľa listiny na č.l. 212 spisu za obdobie od 01.09.2022 do 16.5.2023 nemala vyplatený žiaden príjem ako konateľka spoločnosti, podiel na zisku ako spoločník spoločnosti a ani odmeny vyplývajúce z postavenia konateľky spoločnosti. Pokiaľ aj matka v súčte dosahuje príjem vyšší ako je príjem otca, je potrebné zvýrazniť to, že je to matka, ktorá zabezpečuje A. bývanie a hradí výdavky s byvaním spojené, ale aj poskytuje každodennú osobnú starostlivosť.

52. V zmysle § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine sa aj v zmysle súdnej praxe osobný výkon starostlivosti o dieťa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Pokiaľ sa aj v zákonom znení používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Ak aj z tejto zákonnej úpravy vychádzal okresný súd a výlučnú osobnú starostlivosť matky o A. zohľadnil a premietol, pri určovaní výživného otcovi maloletého dieťaťa, tak tento postup okresného súdu nepredstavoval nesprávne právne posúdenie veci. Predsa

s prihladením k tomu, že dieťa je v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, tak táto musí byť aj príslušným spôsobom finančne kompenzovaná. Súčasne takéto zohľadnenie v rovine určenia vyživovacej povinnosti otcovi dieťaťa zodpovedalo schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca dieťaťa, keď okresný súd správne v odseku 16. odôvodnenia rozsudku popísal výdavky otca k jeho celkovým majetkovým pomerom, ktoré mu umožňujú pokryť jeho životné náklady. Krajský súd k otcom uvádzaným výdavkom zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je pilierom zákonnej povinnosti poskytovať výživu, a preto výživné má v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine prednosť pred iným výdavkom povinného (príspevok na bývanie priateľke v sume 100,- Eur, pôžička), pričom súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

53. K správnosti záveru okresného súdu v otázke komplexného posúdenia majetkových pomerov otca, pristupuje i to, že od posledného rozhodnutia sa stal vlastníkom viacerých nehnuteľností, z tohto štyroch bytov, ktoré tak, ako vyjadril okresný súd v odseku 16. odôvodnenia, predstavujú potencionálny zdroj príjmu (predaj, prenájom). K tomu uvádza odvolací súd, že predsa do majetkových pomerov je potrebné zahrnúť aj vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba, možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, v iných nehnuteľných veciach. Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti.

54. Odvolací súd zvyrazňuje, že zmyslom a účelom konania o určenie (zvýšenie) výživného je zabezpečenie vyživovacej povinnosti od povinných osôb (rodičov), ktorým takéto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine až do času, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť a súdne konanie má predsa zabezpečiť ochranu práv oprávnenej (navrhovateľky).

55. Pokiaľ ide o počiatok určenia vyživovacej povinnosti, odvolací súd uvádza, že okresný súd dôsledne vychádzal z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine a zvýšené výživné určil odo dňa doručenia návrhu na začatie konania, t.j. 05.09.2022, pričom nedoplatok na výživnom okresný súd správne ustálil po zohľadnení otcom plateného výživného za obdobie od 05.09.2022 do 31.10.2023 na sumu 1 950,- Eur, ktorý povolil zaplatiť v lehote do 12 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia.

56. Z vyššie uvedených len doplnených dôvodov, keďže okresný súd vo veci na základe dostatočne vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a zistené skutkové okolnosti správne vyhodnotil vo vzťahu k podmienkam § 78 ods. 1 a 3, § 75 ods. 1, § 62 Zákona o rodine, odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I., II. a v závislých výrokoch IV. a V. potvrdil podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ako vecne správne rozhodnutie.

57. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v prejednávanej veci nebol dôvod postupovať podľa ust. § 54 a § 55 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.